

Tarkastuslautakunnan huomiot vuoden 2024 arviointikertomuksessa

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 168

Valmistelijat Hallintojohtaja Aki Jäppinen, talouspäällikkö Ilpo Huurinainen, hyvinvointijohtaja Virpi Nevalainen, kuntarakennepalvelujen johtaja Timo Möttönen, elinvoimapäällikkö Antti Asikainen

Asian tausta Tarkastuslautakunta esitti vuoden 2024 arviointikertomuksessa huomioinaan seuraavaa ja edellytti, että kunnanhallitus antaa vastauksensa huomioihin ennen seuraavan talousarvion valmistelua lokakuun 2025 aikana.

Tarkastuslautakunnan huomiot arviointikertomuksessa:

- 1 Kuinka Juuan kunta varmistaa sen, että Pielisverkolle annettuun lainaan liittyvä taloudellinen riski minimoidaan?
- 2 Riskienhallinnan näkökulmasta pohdittuna, kuinka kunta on järjestänyt toimintojen jatkuvuuden esimerkiksi vastuuhenkilön poissaolon aikana? Tarkasteluvuoden aikana haasteita on esiintynyt kuntarakennepalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueella.
- 3 Onko hyvinvoinnin palvelualueen talousarvio laadittu todellisiin toiminnallisiin kuluarvioihin perustuen vai säästötavoite edellä? Vapautuvia tehtäviä jätettiin suunnitellusti täyttämättä, sijaisten käyttöä vähennettiin, resursseja tiivistettiin ja ostopalveluja jätettiin käyttämättä. Onko tämä johtanut mm. valtakunnan huonoimpiin oppimistuloksiin ja heikentyneeseen työhyvinvointiin?
- 4 Kunnan tytäryhtiön toiminnan tulee perustua voimassa olevaan strategiaan ja siitä johdettuun operatiiviseen toimintaan. Ilman toiminnallisia ohjeistuksia yhtiön hallituksen päätöksenteko ei perustu kunnan tavoitteiden mukaiseen harkintaan. Miten kunta käyttää omistajaohjausta Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot strategian ja operatiivisen toiminnan edistämiseksi?

Kunnanhallituksen vastaus:

1. Juuan kunta, Nurmeksen kaupunki ja Lieksan kaupunki sekä Pielisen tietoverkko-osuuskunta ovat yhdessä vuosia tehneet jatkuvaa tiivistä yhteistyötä sellaisten toimintamallien löytämiseksi ja toteuttamiseksi, joilla lainan-antajien pitkän ja lyhyen aikavälin riskit on voitu minimoida käytettävissä olevin keinoin. Pielisen tietoverkko-osuuskunta on myös itse pyrkinyt löytämään asiaan hyviä toimintamalleja ja sellainen vaikuttaa löytyneenkin vuoden 2025 aikana. Keskeistä onkin ollut kaikkien osapuolten pitkäjänteinen asioiden hoito, joustavuus tarvittaessa sekä yhteinen tahtotila turvata toiminnan jatkuminen.

Kunnat ovat mm. myöntäneet lainojen koroille maksuaikoja osuuskunnan maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Aikaisempina vuosina lainoille on päätetty hyvin kohtuullinen minimilyhennysohjelmalla, jolla on myös voitu turvata osuuskunnan toiminnan jatkuvuutta. Vuoden 2025 aikana Pielisen tieto-verkko-osuuskunta on hakenut aktiivisesti ratkaisuja myös itsenäisesti. Tämän toiminnan tuloksena liiketoiminta on myyty ja kunnille on ilmoitettu, että osuuskunta maksaa kunnille

lainapääoman, poislukien pääomalainat, takaisin loppuvuonna 2025. Pääomalainat ovat lakisääteisesti viimesijaisia poismaksettavia.

2. Hyvinvointipalveluissa sijaisuuksia on täsmennetty tehtäväkuvia tarkistamalla. Vastuuhenkilöille on määritelty sijaiset ja asiaa on käsitelty kunnanhallituksen henkilöstöjaostossa. Virkasuhteisten määrää on lisätty ja tämä on auttanut operatiivisen toiminnan osalta.

Kuntarakennepalvelujen osalta kuntatekniikan päällikön pitkä poissaolo on aiheuttanut resurssivajetta ja mm. investointien viivästymistä.. Kuntatekniikan päällikön pitkäaikaisen poissaolon takia on rekrytoitu määräaikainen kuntatekniikan insinööri. Muilta osin kuntatekniikan päällikölle kuuluneet asiat ovat alkaneet edetä hyvin, mutta valmiussuunnitelman päivittämiseen puuttuu vielä resurssi.

3. Opetushenkilöstöä ei ole vähennetty, joten tältä osin annettu huomio ei pidä paikkaansa. Sijaisia on aina otettu, kun sen käyttö on ollut tarpeellista ja lain velvoittamaa. Yhtään täyttölupapyyntöä ei ole vuonna 2024 hylätty.

Mikäli opetusta tukevia muita tehtäviä on jätetty täyttämättä, on se ollut suunniteltua huomioiden palvelun tarve sekä siten talouden järkevä tasapainottaminen.

Perusopetuksen osalta oppimistuloksia ei paikkakuntakohtaisesti ole todennettavissa, joten tältä osin tarkastuslautakunnan huomio ei perustu mitattavaan määreeseen. Objektivisesti asiaa ei voida siten varmentaa. Myöskään perusopetuksen suorittaneiden tai suorittamatta jättäneiden määrässä ei ole Juuassa tapahtunut muutoksia. Lukion tulokset eivät ole heikentyneet viime vuosina.

Huomion osalta asiassa ei ole kuultu viranhaltijoita, jotka olisivat voineet lausua asiasta lautakunnalle.

4. Konserniohjauksesta ja -johdosta on annettu ohjeita hallintosäännön 7. luvussa 2 §, jossa todetaan että konsernijohtona toimii kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä määritellään tehtävät, joita ovat mm. kunnan ehdokkaiden nimeäminen yhtiön hallitukseen ja yhtiökokoukseen.

Juuan kunta omistaa yhtiöstä 100 %, joka tarkoittaa käytännössä sitä, että Juuan kunnan nimittämä yhtiökokousedustajan toimivalta hallituksen nimeämisessä on hallitseva. Juuan kunnan konserniohjeessa annetaan tarkempia ohjeita konserniyhtiöiden ohjaamiseen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa tarkastuslautakunnan huomioihin ylläolevan vastauksen.
Sovellettavat säädökset	Kuntalain 39 §
Päätös	Hyväksyttiin.

Päätösehdotus	Kunnanhallitus saattaa kunnanvaltuustolle tiedoksi antamansa vastauksen tarkastuslautakunnan huomioihin.
Päätös	Kunnanhallituksen antama vastaus merkittiin tiedoksi.